

והוא דרָגָה עֲלִיּוֹנָה, וְסִימֵן לְדָבָר - (שם לב) כִּי לֹא דָבָר רַק הוּא מִכֶּם. רַבִּי אֶלְעָזָר הִיָּה הוֹלֵךְ לְבֵית חַמַּיּוֹ, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הִנֵּה רְאִיתִי שֶׁהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל מַעְלָה אֵינָה אֶלָּא כְּשִׁמְתְּעוֹרֵר לְמַטָּה, שֶׁהָרִי הַהֵתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מַעְלָה תִּלְוִיָּה בְּתַשׁוּקָה שֶׁל מַטָּה [וְהַדְּבָר].

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תַּחְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקוּט אֵל. זֶה הִיא הַהֵתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מַטָּה כְּדִי לְשַׁלֵּט. אָמַר דּוֹד, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ, לְהַעִיר אֶל הָעֲלִיּוֹן וְלְהַתְחַבֵּר אֶל הַיְמִיִן. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם (שם) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֵיךָ יִהְיִימוּן וְגו'. [וְכַתּוּב] כִּי נוֹעְצוּ לִב יַחַדוּ עֲלֶיךָ בְּרִית יְכַרְתּוּ. וּמִשּׁוּם כֵּן, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ לְהַעִיר כִּלְפֵי מַעְלָה, שֶׁהָרִי אֵז מִתְעוֹרֵר הַיְמִיִן וְקוֹשֵׁר אוֹתָהּ עִמָּה. וְכֹאשֵׁר נִקְשְׁרַת בְּיְמִיִן, אֵז נִשְׁפָּרִים הַשּׁוֹנְאִים, שְׁכַתּוּב (שמות טו) 'מִיִּנְךָ ה' נֹאדְרֵי בִפְתַח יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב.

וְכֹא וְרָאָה, בְּשַׁעַה שֶׁהַתְּחַבְּרוּ כָּל אוֹתָם הַמְּלָכִים לְהִלָּחֵם בְּקֶרֶב עַל אַבְרָהָם, הַתִּיַעְצוּ לְהַעֲבִירוּ מִן הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁשְׁלֵטוֹ בְּלוֹט בֶּן אַחִיו שֶׁל אַבְרָהָם, מִיַּד הַלְכוּ, שְׁכַתּוּב וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכֻשׁוֹ בֶּן אַחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁדְּמוּתוֹ שֶׁל לוֹט הִיָּתָה דוֹמָה לְאַבְרָהָם, וּמִשּׁוּם כֵּן וַיִּלְכוּ, שֶׁכָּל אוֹתוֹ הַקֶּרֶב הִיָּה בְּשִׁבְלֵוֹ.

מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁאַבְרָהָם הִיָּה מוֹצִיא אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם מִעֲבוּדָה זָרָה וּמְכַנְּסִים אוֹתָם לְעֲבוֹדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעוֹד, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעִיר אוֹתָם בְּעוֹלָם כְּדִי לְגַדֵּל אֶת שְׁמוֹ שֶׁל אַבְרָהָם בְּעוֹלָם וַיִּקְרַב אוֹתוֹ לְעֲבוֹדָתוֹ. וְסוּד הַדְּבָר

(איבא) הָכֵא. (נ"א אהניא). תָּא חֲזִי, דָּאָף עַל גַּב דְּדַבּוּר אִיהוּ תַתְּאָה, לָא תִימָא דְלָא עֲלָאָה אִיהוּ, אֶלָּא וְדָאִי דַבּוּר מְלִיָּיא אִיהוּ מִכְּלָא וְדַרְגָּא עֲלָאָה אִיהוּ. וְסִימְנִיךָ (דברים לב) כִּי לֹא דָבָר רַק הוּא מִכֶּם.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה אֲזִיל לְבִי חַמַּיּוֹ, וְהָיוּ עִמָּיה רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָא חַמַּיְנָא דְאִתְעוֹרוּתָא דְלַעֲלִיא לָאו אִיהוּ אֶלָּא כַּד אִתְעַר לְתַתָּא, דְהָא אִתְעוֹרוּתָא דְלַעֲלִיא בְּתִיאובְתָּא דְלְתַתָּא תִּלְוִיָּא (מלתא).

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים עַל דְּמִי לָךְ אֵל תַּחְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקוּט אֵל. דָּא הוּא אִתְעוֹרוּתָא דְלְתַתָּא בְּגִין לְשַׁלְטָאָה. אָמַר דּוֹד, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ, לְאִתְעָרָא לְגַבִּי עֲלָאָה וְלְאִתְחַבְּרָא גַבִּי יְמִינָא. מָאִי טַעְמָא בְּגִין (תהלים פג) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֵיךָ יִהְיִימוּן וְגו' (וְכַתּוּב) כִּי נוֹעְצוּ לִב יַחַדוּ עֲלֶיךָ בְּרִית יְכַרְתּוּ, וּבְגִין כֵּן אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ לְאִתְעָרָא לְגַבִּי עֲלִיא, דְהָא כְּדִין אִתְעַרַת יְמִינָא וְקִטְרִית לָהּ בְּהָדָה. וְכַד אִתְקַשְׁרַת בְּיְמִינָא כְּדִין אִתְבַּר שְׁנֵאִין דְכַתִּיב (שמות טו) 'מִיִּנְךָ יִי נֹאדְרֵי בִפְתַח יְמִינְךָ יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

וְתָא חֲזִי בְּשַׁעַתָּא דְאִתְחַבְּרוּ כָּל אַנּוּן מְלָכִין לְאַגְחָא קְרָבָא עֲלִיָּה דְאַבְרָהָם, אִתְיַעֲטוּ לְאַעֲבָרָא לִיָּה מִן עֲלְמָא, וְכִיּוֹן דְשְׁלֵטוֹ בְּלוֹט בַּר אַחוּיָה דְאַבְרָהָם מִיַּד אֲזִלוּ, דְכַתִּיב וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכֻשׁוֹ בֶּן אַחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ. מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְדִיּוּקְנִיָּה דְלוֹט הָוָה דְמִי לְאַבְרָהָם, וּבְגִין כֵּן וַיִּלְכוּ, דְכָל הַהוּא קְרָבָא בְּגִינִיָּה הָוָה.

מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְהָוָה אַבְרָהָם אִפִּיק בְּנֵי עֲלְמָא מִפּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה וְאַעֲלִיל לוֹן בְּפּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְתוּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא